

Postadres: Postbus 24,
9410 AA Beilen
Telefoon: (0593) 53 92 22
E-mail: gemeente@middendrenthe.nl
Internet: www.middendrenthe.nl

Bezoekadressen:

Beilen: Raadhuisplein 1
ma, di, vr 8.30 – 12.00 uur
wo 8.30 – 16.00 uur
do 8.30 – 20.00 uur
Smilde: Hoofdweg 24
ma, do 8.30 – 12.00 uur
Westerbork: B.G. van Weezelplein 10
di 8.30 – 12.00 uur

Aan de leden van de
Gemeenteraad

Datum: 30 oktober 2014
Behandeld door: Allard Gunnink
Zaaknummer:
Onderwerp: Septembecirculaire

Uw brief van:
Uw kenmerk: /
Bijlagen:
Verzonden op: 30 oktober 2014

Geachte dames en heren,

Inleiding

Zoals u van ons gewend bent, geven wij u voorafgaand aan de behandeling van de begroting informatie over de zogeheten septembecirculaire. In die circulaire zet de Minister van Binnenlandse Zaken na Prinsjesdag op een rij wat de financiële gevolgen van de Rijksbegroting 2015 voor gemeenten zijn.

De septembecirculaire verschijnt op het moment dat we als gemeente de voorbereidingen voor de begroting 2015 al hebben afgerond. Daarom kunnen we de effecten van de septembecirculaire pas verwerken in de jaarrekening 2014 (voor zover de veranderingen op 2014 betrekking hebben) of in de voorjaarsnota 2015.

Hieronder zetten we de belangrijkste zaken uit de septembecirculaire op een rij. Aan het eind van deze brief geven we kort apart aandacht aan de transities.

De ontwikkelingen

Koopkracht minima

Huishoudens met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum hebben in 2014 recht op een koopkrachttegemoetkoming. Voor 2014 ontvangen wij hiervoor éénmalig ongeveer € 100.000. Wij verwachten dat we deze tegemoetkoming nog dit jaar aan de doelgroep kunnen verstrekken. Voor mensen die een bijstandsuitkering ontvangen doen wij dat ambtshalve. De overige mensen uit de doelgroep kunnen de tegemoetkoming aanvragen.

Algemene stijging/daling

De algemene uitkering is geld dat we van het Rijk ontvangen en dat we als gemeente naar eigen inzicht mogen inzetten. De ontwikkeling van die algemene uitkering hangt vooral samen met de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Als de rijksuitgave dalen, daalt ook de algemene uitkering, stijgen de rijksuitgaven, dan wordt ook de algemene uitkering hoger. De ontwikkeling van de algemene uitkering (omhoog of naar beneden) heet het accres.

Het accres wordt voor 2014 ongeveer € 21.000 hoger, voor 2015 ongeveer € 50.000 lager en voor de jaren 2016 ongeveer € 326.000, 2017 en 2018 ongeveer € 150.000 hoger dan we op basis van de meicirculaire verwachtten.

Veranderingen in het verdeelstelsel

De algemene uitkering is gebaseerd op een groot aantal criteria. Voor elke gemeente past het Rijk die criteria toe en dat bepaalt dan de hoogte van de algemene uitkering voor die concrete gemeente. Al die criteria samen heten ook wel het verdeelstelsel.

Het Rijk heeft met de VNG afspraken gemaakt om de komende jaren het verdeelstelsel te evalueren en eventueel aan te passen. De eerste herverdeeldeffecten van dit project zijn inmiddels duidelijk. Voor onze gemeente betekent dit dat de inkomsten in 2015 iets stijgen (ongeveer € 15.000).

Plafond Btw Compensatiefonds

Het Rijk betaalt op aanvraag aan gemeenten geld uit het zogeheten Btw Compensatiefonds (BCF). Als gemeenten minder aanvragen dan er in het fonds beschikbaar is, verdeelt het Rijk het restantbedrag onder de gemeenten. In de septembercirculaire verwacht de Minister dat er in 2015 minder geld overblijft (en dus te verdelen is) dan hij in de meicirculaire verwachtte. Voor onze gemeente is dat nadeel ongeveer € 80.000.

Gezond in de stad

Met ingang van 2015 zijn middelen voor "Gezond in de Stad" toegevoegd. Gemeenten krijgen zo extra ruimte om de gezondheid te verbeteren van mensen in een lage sociaaleconomische positie. In de circulaire is, alleen voor 2015, € 45.000 opgenomen. We gaan er van uit dat we voor dit bedrag ook beleid ontwikkelen.

Transities sociaal domein

WMO (met name huishoudelijke hulp).

De bijdrage van de Rijk wordt voor onze gemeente de komende jaren lager dan waar we in de begroting 2015 van uit zijn gegaan. Naar verwachting gaat dat om een bedrag van bijna € 90.000 in 2015 en ruim € 500.000 in 2016 en verder. Dit heeft enkele redenen.

- De effecten van de korting (8%) van het Rijk op de huishoudelijke hulp worden vanaf 2016 zichtbaar. Het effect hiervan op onze gemeente bedraagt ruim € 300.000.
- Vanaf 2014 hanteert het CBS een verbeterde methode om vast te stellen wie er in verpleeghuizen e.d. wonen. Voor onze gemeente is het effect daarvan financieel negatief.
- Het bedrag dat het Rijk gemeenten betaalt voor loon- en prijsindexering is lager geworden, omdat in de eerste berekeningen van het Rijk een fout zat. Ook hiervan is het effect voor onze gemeente negatief.

Huishoudelijke hulp toelage

Op verzoek van de Tweede Kamer heeft de regering een nieuwe regeling ingevoerd voor de jaren 2015 en 2016, de huishoudelijke hulp toelage. De regeling is bedoeld om zoveel mogelijk volwaardige werkgelegenheid te behouden in de huishoudelijk hulp.

We hebben als gemeente recent een aanvraag ingediend om geld uit die regeling te krijgen, om dat vervolgens in te kunnen zetten voor behoud van werkgelegenheid in deze sector.

Verdeelmodel Wmo AWBZ

Vanaf 2016 gaat het Rijk het geld voor de uitvoering van de WMO/AWBZ verdelen via een nieuw verdeelmodel. Deze zomer is het concept van dit objectieve verdeelmodel gepresenteerd.

Toepassing van dit objectieve verdeelmodel leidt voor veel gemeenten tot zulke grote herverdeel-effecten, dat hierover Kamervragen aan de minister zijn gesteld. Onze gemeente krijgt bij toepassing van dit model te maken met een bijdrage die ruim € 800.000 lager is dan de bijdrage van 2015.

Naar verwachting bevat de decembercircularis 2014 hierover meer informatie.

Deelfonds Sociaal Domein + actuele bedragen

Het was aanvankelijk de bedoeling dat het Rijk het geld voor de transities zou betalen vanuit een zogeheten Deelfonds Sociaal Domein. Gemeenten zouden daardoor min of meer verplicht worden het geld ook alleen maar aan de transities te besteden.

In de plaats van het deelfonds komt er nu een zogenaamde integratie-uitkering. Daar is geen directe bestedingsverplichting aan gebonden, al verwachten wij met de kennis van nu dat we het geld van die uitkering volledig nodig zullen hebben voor de transities.

Daarnaast zijn de bedragen van de drie transities in de circularis ook verder geactualiseerd. Die aanpassingen leiden (naast wat hierboven al is genoemd) zowel tot meer als minder inkomsten van het Rijk. Per saldo gaat het om beperkte veranderingen, afgezet tegen het totaal van de transities.

Transities

In het coalitieakkoord, de Perspectiefnota 2015 en in de conceptbegroting 2015 gaan we uit van een consistente benadering voor de drie transities. We kiezen voor een zachte landing, waardoor mensen niet door plotselinge veranderingen in beleid in grote (financiële) problemen komen.

Financieel gevolg daarvan is dat we aan de ene kant als uitgangspunt hanteren dat we met de middelen van het Rijk de uitgaven kunnen betalen. Aan de andere kant willen we eerst door ervaren leren of dat inderdaad mogelijk is. Dat kan betekenen dat we uiteindelijk als gemeente ervoor kiezen om voor de transities structureel geld uit eigen middelen in te zetten.

In deze benadering past dat we bij de voorjaarsnota opnieuw zullen nagaan of er voor de begroting 2015 sprake is van financiële verslechtingen op het terrein van de transities en of we die verslechtingen dan opvangen met bezuinigingen/meevallers op andere terreinen en/of door (taakstellende) bezuinigingen binnen de transities.

Meerjareneffect

Wanneer we alle veranderingen zoals die hierboven staan, op een rij zetten, betekent dat voor de meerjarenraming het volgende.

In de begroting 2015 zijn we uitgegaan van een bezuinigingsopdracht van ongeveer € 3 miljoen in de jaren 2016 tot en met 2018. Omdat we in 2015 een deel van ons tekort incidenteel dekken (volgens de concept begroting), moeten we ook die € 1,2 miljoen in de jaren erna nog structureel bezuinigen. In totaal gaat het dus in de conceptbegroting om een ombuigingsbedrag van € 4,2 miljoen in de jaren 2016 tot en met 2018.

Wanneer we de effecten van de septembercirculaire gaan verwerken, betekent dit dat het tekort van € 4,2 miljoen daalt naar € 3,6 miljoen voor de jaren 2016 tot en met 2018. Alleen in 2015 ontstaat er een extra tekort van € 57.000.

Vragen

Voor meer informatie kunt u op contact opnemen met de heer H. Heijnen van de afdeling Algemene Zaken via telefoonnummer (0593)539261.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe,

de secretaris, de burgemeester.